

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce:	Porovnání metod ve výuce ruského jazyka na středních školách na Náchodsku
Autor:	Lenka Borůvková
Studijní program:	B 7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání
Vedoucí práce:	Mgr. Miroslav Půža, PhD.

V předkládané bakalářské práci se diplomantka chtěla zaměřit na porovnání metod ve výuce ruského jazyka v českých školách se zvláštním zřetelem ke školám středním, zhodnotit stav výuky na vybraných gymnáziích a středních školách na Náchodsku a dotazníkovým šetřením zjistit spokojenost s průběhem vyučovací hodiny ruského jazyka.

Práce je psána česky, použitou literaturu autorka řádně cituje. Vlastní text tvoří pět kapitol – Klasické výukové metody (s podkapitolami Metody slovní, Metody heuristické, Metody situační, Metody inscenační, Didaktické hry), Komplexně výukové metody (Frontální výuka, Skupinová a kooperativní výuka, Partnerská výuka, Brainstorming, Individuální a individualizovaná výuka, samostatná práce žáků, Učení v životních situacích, Výuka podporovaná počítačem, Otevřené učení), Metody pro výuku cizích jazyků (Tradiční výukové metody, Alternativní výukové metody), Empirická část (Gymnázium Broumov, Obchodní akademie Náchod, Academia Mercurii, Gymnázium a střední odborná škola Jaroměř, Jiráskovo gymnázium Náchod).

Přiznávám, že ve mně práce budí určité rozpaky. Na jedné straně přináší přehled **metod zaměřených na výuku cizích jazyků**, na druhé straně se potom v částech věnovaných rozborům hodin, v nichž diplomantka prováděla hospitaci, čtenář nedozví, podle jaké metody určené pro výuku cizího jazyka se vlastně na dané škole ruský jazyk učí (Pouze předpokládám, že se jedná o dnes převažující metodu komunikativní.) a shrnutí nazývá „Výukové metody použité v hodině“, což je z mého hlediska **v daném kontextu** matoucí. Myslím si, že by, pokud se bavíme o didaktice cizího jazyka, bylo na místě jiné označení, navrhuji např. **použité metodické postupy**, protože právě jim se autorka věnuje. Vidím v tom asi takový rozdíl jako mezi strategií (obecná metoda; jak zvítězit a co pro to udělat) a taktikou (dosahování dílčích cílů; konkrétní metodický postup použitý v hodině; to, čím se vyučující snaží v nejhorsím případě zabít hodinu). Jde o vztahy cíle a prostředků, obecného a zvláštního, celku a části.

Proč autorka nehodnotí svá pozorování z hlediska struktury a typologie hodin a obecných didaktických podmínek, z textu se např. čtenář nedozvídá prakticky nic o vzdělávacích a výchovných cílech daných vyučovacích hodin, proč nedala větší prostor samotným vyučujícím, v rámci kvalitativního výzkumu? Co vlastně srovnává? Že někde učí ruštinu tak a jinde zase jinak? To snad ani není potřeba zkoumat. Doporučoval bych jí k bližšímu prostudování alespoň učebnici didaktiky od Purma, Jelínka a Veselého. Minimálně by si potom nedovolila používat sousloví „práce s textem“ tak vágním způsobem. Můj dávný kolega M. T. (vystudovaný knihovník) v knihách zásadně podtrhával fixem, a pokud se mu nechtělo pořizovat si výpisky, jednoduše příslušnou stránku z knihy vytrhl. Na moje pohoršené pohledy vždy odpovídal: „S knihou se musí pracovat!“ Co z toho vyplývá? Že pracovat s textem (a nejen s cizojazyčným) se dá všelijak.

Navrhované hodnocení:

V Hradci Králové 14. 6. 2015

Mgr. Petr Kotyza